

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

Sprawozdanie komisji konstytucyjnej w przedmiocie wniosku posła Buzka i prezesów sejmowych klubów poselskich o statucie organicznym województwa śląskiego - Warszawa, 14.07.1920 r.

Liczba stron oryginału

10

Liczba plików skanów

11

Liczba plików publikacji

11

Sygnatura/numer zespołu

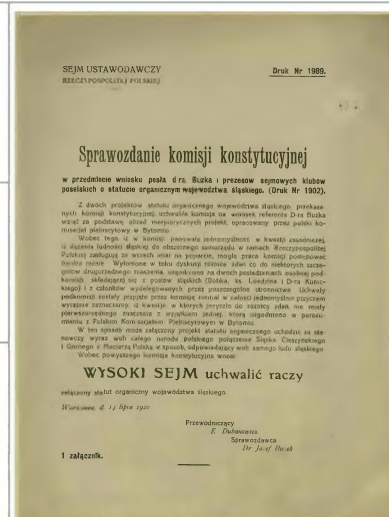
TR 063.002

Data wydania oryginału

1920

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków WPR Kultura+

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

**NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY**

KULTURA+

63.2.1/1

Sprawozdanie komisji konstytucyjnej

w przedmiocie wniosku posła d-ra Buzka i prezesów sejmowych klubów poselskich o statucie organicznym województwa śląskiego. (Druk Nr 1902).

Z dwóch projektów statutu organicznego województwa śląskiego, przekazanych komisji konstytucyjnej, uchwaliła komisja na wniosek referenta D-ra Buzka wziąć za podstawę obrad merytorycznych projekt, opracowany przez polski komisarjat plebiscytowy w Bytomiu.

Wobec tego, iż w komisji panowała jednomyślność w kwestji zasadniczej, iż dążenia ludności śląskiej do obszernego samorządu w ramach Rzeczypospolitej Polskiej zasługują ze wszech miar na poparcie, mogła praca komisji postępować bardzo różnie. Wyłonione w toku dyskusji różnice zdań co do niektórych szczegółów drugorzędnego znaczenia, uzgodniono na dwóch posiedzeniach osobnej podkomisji, składającej się z posłów śląskich (Bobka, ks. Londzina i D-ra Kunickiego) i z członków wydelegowanych przez poszczególne stronnictwa. Uchwały podkomisji zostały przyjęte przez komisję niemal w całości jednomyślnie przyczem wyrażnie zaznaczamy, iż kwestje, w których przyszło do różnicy zdań, nie miały pierwszorzędnego znaczenia z wyjątkiem jednej, którą uzgodniono w porozumieniu z Polskim Komisarjatem Plebiscytowym w Bytomiu.

W ten sposób może załączony projekt statutu organicznego uchodzić za stanowczy wyraz woli całego narodu polskiego połączenie Śląska Cieszyńskiego i Górnego z Macierzą Polską w sposób, odpowiadający woli samego ludu śląskiego.

Wobec powyższego komisja konstytucyjna wnosi:

WYSOKI SEJM uchwalić raczy

załączony statut organiczny województwa śląskiego.

Warszawa, d. 14 lipca 1920.

Przewodniczący

E. Dubanowicz.

Sprawozdawca

Dr Józef Buzek

1 załącznik.

Ustawa konstytucyjna

z dnia 1920 r.

zawierająca Statut Organiczny Województwa Śląskiego.

I. Przepisy ogólne.

Art. 1.

Województwo Śląskie będzie obejmowało wszystkie ziemie śląskie przyznane Polsce, czy to ze Śląska Cieszyńskiego, czy też na mocy art. 88 Traktatu Wersalskiego z Niemcami z 28 czerwca 1919 r. (Dz. Ustaw z 26 kwietnia 1920 r. Nr. 35 poz. 200).

Województwo Śląskie będzie nieodłączną częścią składową Rzeczypospolitej Polskiej i będzie posiadało prawa samorządne stosownie do przepisów niniejszego Statutu Organicznego.

Art. 2.

Dotychczasowe prawa i rozporządzenia, obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszego statutu w granicach Śląska, pozostałą w mocy nadal, o ile nie zostaną zmienione zgodnie z przepisami tego statutu.

Art. 3.

Wszyscy mieszkańcy Województwa Śląskiego posiadający prawo obywatelstwa Rzeczypospolitej Polskiej, są równouprawnieni, a wszelkie prawa wyjątkowe zostają zniesione z chwilą wejścia w życie niniejszego statutu.

II. Kompetencja ustawodawstwa i samorządu śląskiego.

Art. 4.

Dla ustawodawstwa Sejmu Śląskiego są zastrzeżone sprawy następujące:

- 1) ustawodawstwo o używaniu języka polskiego i niemieckiego w służbie zewnętrznej wszelkich cywilnych władz i urzędów na obszarze Śląska,
- 2) ustawodawstwo o ustroju śląskich władz administracyjnych i o samorządzie powiatowym i gminnym, tudzież podział administracyjny Śląska,

3) ustawodawstwo sanitarne w zakresie higieny publicznej i samorządowych urzędów sanitarnych z wyjątkiem przepisów o zwalczaniu chorób zaraźliwych i zaraz zwierzęcych,

4) ustawodawstwo o organizacji sił policyjnych i żandarmerji,

5) ustawodawstwo o policji budowlanej, ogniowej, drogowej i o utrzymaniu dróg lądowych,

6) ustawodawstwo w zakresie szkolnictwa ogólnokształcącego oraz zawodowego wszelkich typów i stopni,

7) ustawodawstwo w sprawach wyznaniowych z wykluczeniem spraw kościelnych, wchodzących w zakres polityki zagranicznej (Concordat),

8) ustawodawstwo o zaopatrzaniu ubogich i o zwalczaniu żebractwa i włóczęgostwa,

9) ustawodawstwo we wszystkich sprawach, których przedmiotem jest ustawowa organizacja zawodowa rolnicza, organizacja kredytu rolniczego, komasacja gruntów, wytwórczość rolnicza i leśna oraz uprawianie i używanie przeznaczonych na nie obszarów; jako to: leśnictwo, polowanie, rybołówstwo, chów bydła, ochrona pól (policja polowa) i zarządzenia celem tępienia szkodników rolnych i leśnych

10) ustawodawstwo o melioracjach rolnych,

11) ustawodawstwo wodne łącznie z ustawodawstwem o budownictwie wodnym z wyjątkiem ustawodawstwa o sztucznych drogach wodnych,

12) ustawodawstwo o zaopatrzeniu ludności śląskiej w energję elektryczną dla celów prywatnych i publicznych,

13) ustawodawstwo o kolejach drugo i trzeciorzędnych (lokalnych) oraz o komunikacji, elektrycznej i motorowej,

14) ustawy przeciwko lichwie, tudzież ustawodawstwo, zmierzające do ukrócenia spekulacji na każdym polu (spekulacji nieruchomościami, skup towarów kwestja mieszkaniowa i t. d.)

15) ustawodawstwo w sprawie zakładów użyteczności publicznej wzwiednie w sprawie robót publicznych, dokonanych na koszt Skarbu Śląskiego, tudzież w sprawie dotowanych ze Skarbu Śląskiego spółek akcyjnych, lub kooperatyw,

16) ustalanie dorocznego budżetu śląskiego i zatwierdzanie zamknięć rachunkowych, zaciąganie pożyczek wojewódzkich, zbywanie, zamiana i obciążanie nieruchomości majątku wojewódzkiego i przyjęcie gwarancji finansowej przez Skarb Śląski.

Sprzedaż publiczna rent i innych obligacji wojewódzkich śląskich może być dokonywana poza granicami Śląska tylko za zezwoleniem Ministerstwa Skarbu,

17) nakładanie podatków i opłat publicznych śląskich stosownie do przepisów ustawy, przewidzianej w art. 5.

Art. 5.

Zakres spraw Sejmu Śląskiego w dziedzinie skarbowości, a zwłaszcza stosunek systemu podatkowego śląskiego do systemu podatkowego państwowego i wzajemny stosunek administracji skarbowej państwowej i śląskiej będą ustalone w równobrzmiących ustawach: państwowej i śląskiej. Projekt tych ustaw będzie ułożony przez Radę Ministrów w porozumieniu z Radą wojewódzką.

Do tego czasu obowiązują na terenie województwa Śląskiego.

1) ustawy o podatkach i opłatach, które obowiązywały na Śląsku dnia 1-go stycznia 1919 roku;

2) ustawy o podatkach i opłatach, wprowadzonych później przez rządy niemiecki, pruski lub czeski i komisje międzysojusznicze o tyle, o ile ich ważność będzie utrzymana ustawą sejmu śląskiego;

3) ustawy o dodatkach do podatków bezpośrednich, uchwalone na potrzeby województwu przez sejm śląski, które bez zgody Ministra Skarbu nie będą mogły przekraczać 100%;

4) obowiązywać będą wreszcie i te podatki i opłaty, które zostały jednolicie uregulowane przez ustawy państwowe na całym terenie Rzeczypospolitej, a których moc rozciąga się także na terytorjum województwa śląskiego. W wypadku tym podatki te i opłaty wchodzi w miejsce analogicznych podatków i opłat poprzednio obowiązujących.

Sejm śląski mocen będzie ujednolicić podatki dotąd pobierane na ziemiach śląskich i utrzymać te systemy, które w czasie objęcia władzy przez Polskę na tych ziemiach obowiązywały, o ile nie będzie się to sprzeciwiało powyższemu punktowi 4.

Dochód z podatków i opłat pobieranych ze Śląska wpływać będzie do Skarbu śląskiego, który też prowadzi administrację podatkową.

Z tych dochodów oddaje Skarb śląski na potrzeby ogólnopaństwowe, część, określoną przez przeciętną między stosunkiem liczby ludności województwa do liczby ludności reszty Rzeczypospolitej i stosunkiem dochodu z podatków i opłat, pobieranych w województwie do dochodu z podatków i opłat reszty Rzeczypospolitej.

Kwotę należną ustala corocznie Rada Ministrów na podstawie wniosków Rady Wojewódzkiej i publikuje swą decyzję wraz ze szczegółowym uzasadnieniem.

Art. 6.

We wszystkich sprawach, nie zastrzeżonych dla Śląska, jest ustawodawstwo Śląskie właściwem o ile województwo śląskie jest wyraźnie wyjętem z pod zakresu działania odnośnej ustawy państwowej.

Ustawodawstwo Śląskie będzie jednak zawsze uprawnione do wydawania przepisów cywilnych i karnych w sprawach zastrzeżonych dla ustawodawstwa śląskiego

Art. 7.

Ustawodawstwo o ubezpieczeniu socjalnem i zaopatrzeniu inwalidów wojennych, tudzież wdów i sierot wojennych jest rzeczą Sejmu Śląskiego tak długo, dopóki ustawodawstwo państwowe nie zapewni klasie robotniczej, względnie inwalidom, wdowom i sierotom wojennym w całej Rzeczypospolitej Polskiej lepszego lub przynajmniej takiego samego zaopatrzenia, co ustawy na Śląsku obowiązujące.

Art. 8.

Zgody sejmu śląskiego będzie wymagało:

1) wszelkie ograniczanie ilościowe wytwórczości przedsiębiorstw śląskich w dziedzinie produkcji węgla, hutnictwa, wyrobów chemicznych, cementu i innych gałęzi produkcji, zatrudniających na Śląsku co najmniej tylu robotników, co odpowiednie przedsiębiorstwa w innych dzielnicach Polski razem wziętych;

2) wprowadzanie podatków od produkcji lub monopoli na węgiel, wyroby hutnicze, wyroby chemiczne, cement i inne gałęzie produkcji, zatrudniające na

Śląsku conajmniej tylu robotników, co odpowiednie przedsiębiorstwa w innych dzielnicach Polski razem wziętych.

Podatek handlowy lub podatek konsumcyjny nie będzie uważany za podatek od produkcji.

Art. 9.

Wprowadzenie waluty polskiej, jako jedyne go prawnego środka płatniczego w województwie śląskim nastąpi w drodze porozumienia się Ministerstwa Skarbu z Radą Wojewódzką, a względnie z Tymczasową Radą Wojewódzką. W powyższy sposób zostanie ustalony sposób przejścia na walutę polską, przyczem będą obowiązywały przepisy art. 10.

Art. 10.

Znaki pieniężne w walucie niemieckiej, znajdujące się w posiadaniu ludności województwa śląskiego nie będą poddane przymusowemu wykupowi na rzecz skarbu państwa, będą natomiast traktowane na równi z innymi walutami zagranicznymi, i jako takie dopuszczone do transakcji bankowych i giełdowych.

Przepisy art. 2 ustawy z dn. 20 listopada 1919 r. o walucie w obrębie b. dzielnicy pruskiej, według którego wszystkie zobowiązania w markach niemieckich winny być uiszczone markami polskimi w równej nominalnej sumie, nie znajdują w województwie śląskim zastosowania.

Art. 11.

Połączenie administracji kolejowej na terenie województwa śląskiego z administracją kolejową państwową, będzie przeprowadzone stopniowo w porozumieniu Rządu Rzeczypospolitej z Radą Wojewódzką, względnie z Tymczasową Radą Wojewódzką.

Art. 12.

Na własność skarbu śląskiego przechodzi położona w obrębie województwa śląskiego własność b. prowincjonalnego związku komunalnego śląskiego, a wzgl. funduszy zakładów, pozostających pod zwierzchnim zarządem Sejmu i Wydziału Prowincjonalnego we Wrocławiu, tudzież własność b. funduszu krajowego śląskiego i innych funduszy i zakładów, pozostających pod zwierzchnim zarządem Sejmu Krajowego i Wydziału Krajowego w Opawie.

III. O sejmie i o ustawodawstwie śląskim.

Art. 13.

Pierwszy Sejm Śląski będzie wybrany w głosowaniu powszechnym, bezpośrednim, równym, tajnym i stosunkowym. Na każdych 25.000 mieszkańców będzie przypadał jeden poseł.

Podział na okręgi wyborcze ustali Rada Ministrów na wniosek tymczasowej Rady Wojewódzkiej. Wybory do Sejmu Śląskiego muszą się odbyć najdalej w ciągu 80 dni od chwili objęcia kraju przez władze polskie.

Wybory będą się odbywały według ordynacji wyborczej, obowiązującej przy wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z tem zastrzeżeniem, że prawo wy-

borcze czynne przysługuje każdej osobie, posiadającej obywatelstwo polskie i zamieszkałej na Śląsku w dniu objęcia kraju przez władze polskie. Gdyby ze względu na odrębne stosunki Śląska niektóre przepisy tej ordynacji nie mogły znaleźć zastosowania — zastąpi je Rada Ministrów na wniosek tymczasowej Rady Wojewódzkiej innymi przepisami.

Art. 14.

Sejm Śląski uchwali ustawę o wewnętrznym ustroju województwa śląskiego. Ustawa ta określi szczegółowo skład śląskiego Sejmu wojewódzkiego, ordynację wyborczą i prawo wyborcze do tegoż sejmiku, sposób uchwalania i ogłaszania ustaw śląskich, ewentualne zaprowadzenie referendum ludowego, prawo sejmiku do wykonywania kontroli nad działalnością rady wojewódzkiej, zwłaszcza zaś prawo sejmiku do zwracania się z interpelacjami do wojewody i do rady wojewódzkiej, prawo sejmiku do urządzania ankiet lub do delegowania specjalnych komisji w obrębie ustawodawstwa śląskiego i administracji śląskiej, czas trwania mandatu wybieralnych członków rady wojewódzkiej, zakres działania i ustrój izby obrachunkowej śląskiej i inne ważniejsze kwestje ustroju sejmiku śląskiego, rady wojewódzkiej, i jej departamentów administracyjnych, śląskiego urzędu wojewódzkiego i innych urzędów śląskich.

Art. 15.

Ustawa o wewnętrznym ustroju województwa śląskiego będzie opublikowana w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej i w Dzienniku Ustaw Śląskich po podpisaniu jej przez Naczelnika Państwa. Naczelnik Państwa może odmówić swego podpisu, gdyby ustawa ta naruszała przepisy niniejszego statutu.

Decyzja Naczelnika Państwa winna nastąpić w ciągu 45 dni od dnia wręczenia mu Ustawy.

Zmiana ogłoszonej w ten sposób ustawy o wewnętrznym ustroju województwa śląskiego może nastąpić tylko z zachowaniem warunków w niniejszym artykule wyszczególnionych.

Art. 16.

Sejm sprawdza ważność wyborów niezaprotestowanych. O ważności wyborów zaprotestowanych rozstrzyga sąd wyznaczony przez ustawę śląską, względnie co do pierwszego sejmiku śląskiego przez sejm śląski.

Art. 17.

Członkowie Sejmu śląskiego korzystają z takich samych praw nietykalności poselskiej, co posłowie do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 18.

Posłowie otrzymują diety w wysokości określonej uchwałą Sejmu. Oprócz tego przysługuje im prawo bezpłatnego przejazdu na kolejach w obrębie Śląska położonych.

Art. 19.

Nikt nie może być pociągnięty do odpowiedzialności za zgodne z prawdą sprawozdanie z jawnego posiedzenia Sejmu.

Art. 20.

Sejm wybiera ze swego grona Marszałka i jego zastępców. Regulamin sejmowy określi prawa i obowiązki marszałka, liczbę wicemarszałków i sekretarzy, rodzaj i ilość komisji sejmowych, tudzież sposób i porządek obrad sejmowych.

Art. 21.

Naczelnik Państwa zwołuje, odracza i zamyka Sejm śląski. Sejm winien być zwołany na pierwsze posiedzenie w trzeci wtorek po dniu wyborów i corocznie we wrześniu na sesję zwyczajną. Sesja ta nie może być ani odroczonej, ani zamkniętą przed uchwaleniem budżetu.

Naczelnik Państwa może zwołać Sejm śląski w każdym czasie na sesję nadzwyczajną, winien zaś to uczynić na żądanie Rady wojewódzkiej w ciągu dwóch tygodni.

Art. 22.

Ustawa o wewnętrznym ustroju województwa śląskiego określi okres wyborczy Sejmu Śląskiego. Okres ten nie może trwać dłużej niż lat 5 licząc od dnia otwarcia Sejmu.

Naczelnik Państwa może rozwiązać Sejm Śląski, w wypadku tym jednak winien równocześnie zarządzić nowe wybory, które się muszą odbyć w ciągu 75 dni od dnia rozwiązania.

Art. 23.

Inicjatywa ustawodawcza w sejmie śląskim przysługuje wojewodzie z upoważnienia Rządu Rzeczypospolitej, Radzie wojewódzkiej i posłom sejmowym stosownie do przepisów regulaminu sejmowego.

Wojewodzie, zastępcy wojewody, członkom rady wojewódzkiej oraz wydelegowanym przez wymienionych urzędnikom przysługuje prawo przemawiania w sejmie poza kolejną zapisanych mówców. To samo prawo przysługuje ministrom Rzeczypospolitej.

Ustawy śląskie nie mogą naruszać niniejszego statutu, praw obywatelskich zagwarantowanych w ustawie konstytucyjnej Rzeczypospolitej Polskiej, przepisów traktatów międzynarodowych obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej, ani też przepisów innych ustaw państwowych, obowiązujących w dziedzinie nie zastrzeżonej dla ustawodawstwa śląskiego.

IV. Władze administracyjne województwa śląskiego.

Art. 24.

Naczelnymi organami administracji województwa śląskiego są: Wojewoda i Rada Wojewódzka.

Art. 25.

Rada Wojewódzka składa się z wojewody śląskiego, z tegoż zastępcy i 5 członków, wybranych w głosowaniu stosunkowym przez Sejm śląski. Przepisy o sposobie wyboru tych członków uchwali Sejm śląski.

Wojewodę i jego zastępcę mianuje Naczelnik Państwa na wniosek Rady Ministrów.

Naczelnik Państwa może na wniosek Rady Ministrów zwolnić z urzędu wojewodę i jego zastępcę z prawem do emerytury.

Art. 26.

O ile ustawy państwowe lub śląskie stosownie do swych kompetencji nic innego nie przepiszą, łączy wojewoda w sobie zakres praw naczelnego prezesa rejencji, a względnie prezydenta kraju.

Wojewoda mianuje, odwołuje i przenosi wszystkich niższych i średnich urzędników podlegających mu władz państwowych na Śląsku oraz przedstawia Naczelnikowi Państwa przez Prezydenta Ministrów, a względnie odpowiednim ministrom nominację lub odwołanie wyższych urzędników tych władz.

Art. 27.

Rada wojewódzka korzysta z praw, ustawą niniejszą i późniejszymi ustawami państwowymi lub śląskimi jej nadanych tudzież z praw nadanych ustawami pruskimi Radzie Prowincjonalnej, względnie Wydziałowi prowincjonalnemu, a względnie z praw, nadanych statutem krajowym lub innymi ustawami austriackimi Wydziałowi Krajowemu.

Art. 28.

O ile ustawy śląskie nic innego nie przepiszą, zastępuje Rada wojewódzka w całym zakresie ustawodawstwa śląskiego organ przewidziany dotychczas przez prawodawstwo dla zatwierdzenia rozporządzeń naczelnego prezesa lub prezesa rejencji.

Art. 29.

Aż do wydania ustaw przez sejm śląski wyda Rada wojewódzka za zgodą wojewody przejściowe przepisy o używaniu języka polskiego we władzach i urzędach, szkołach i t. d.

Art. 30.

Rada wojewódzka pełni aż do innego uregulowania sprawy ustawą lub w drodze przewidzianej w art. 39 funkcje wydziału Regencji. O ileby była sądem administracyjnym, wystarcza obecność 4-ch członków Rady i sędziego zamianowanego przez Naczelnika Państwa. W wypadku tym wojewoda i jego zastępca nie biorą udziału w Radzie.

Art. 31.

Radę wojewódzką zwołuje wojewoda, musi ją zaś zwołać na żądanie trzech członków Rady. Rada rozstrzyga większością głosów w obecności co najmniej trzech członków, nie licząc atoli wojewody względnie tego zastępcy.

Art. 32.

Wojewodzie przysługuje prawo do zawieszania uchwał Rady, sprzeciwiających się ustawom lub przekraczających zakres działania Rady. W wypadkach takich oddaje wojewoda sprawę do rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego w Warszawie.

Art. 33.

Przeznaczonych dla spraw administracji państwowej wyższych urzędników

urzędu wojewódzkiego od VIII klasy począwszy mianuje Naczelnik Państwa na wniosek Rady Ministrów po wysłuchaniu wojewody.

Urzędników tych przenosi Naczelnik Państwa na wniosek wojewody, może ich zaś w ciągu pierwszych dwóch lat od objęcia kraju przez Polskę na wniosek Rady wojewódzkiej usunąć z urzędu z prawem do emerytury.

Art. 34.

Urzednicy ślascy, nauczyciele i urzednicy komunalni składają przysięgę służbową według roty i w sposób przepisany dla urzedników Rzeczypospolitej.

Członkowie rady wojewódzkiej przysięgają, że będą pełnili obowiązki sumienie zgodnie z prawem i w zamiarze służenia Rzeczypospolitej Polskiej.

V. S a d y.

Art. 35.

Wszystkie sądy wydają wyroki w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 36.

Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Radą Wojewódzką: utworzy sąd apelacyjny dla Województwa Śląskiego, wyznaczy jego siedzibę i wprowadzi w drodze rozporządzenia zmiany niemieckiej ustawy o ustroju sądownictwa i austriackiej ustawy o organizacji sądów, oraz ustaw wprowadczych do tychże ustaw, potrzebne celem zupełnego odłączenia sądów od Niemiec i przystosowania ich ustroju do ustroju obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej.

○ ile ustawa państwowa nic innego nie przepisze, przysługują:

1) Sądowi apelacyjnemu, oznaczonemu w ust. 1, kompetencje sądu apelacyjnego we Wrocławiu i sądu kameralnego w Berlinie w stosunku do ziem z Śląska, Pruskiego oraz sądu apelacyjnego w Krakowie i w Bernie w stosunku do ziem z Śląska Cieszyńskiego.

2) Sądowi Najwyższemu w Warszawie, atrybucje sądu rzeszy niemieckiej w Lipsku, jako instancji rewizyjnej i zażaleniowej, z wyjątkiem spraw, których akt oskarżenia nie kwalifikuje jako zbrodnie. W sprawach tych będzie sąd apelacyjny, oznaczony w ustępie 1-ym właściwą instancją do rozstrzygania zażaleń oraz rewizji wniesionych przeciwko wyrokom sądów okręgowych, jako sądów pierwszej instancji.

3) Sądowi Najwyższemu w Warszawie atrybucje sądu najwyższego w Wiedniu, w stosunku do ziem z Śląska Cieszyńskiego.

Art. 37.

Nadzór nad wszystkimi sądami zwyczajnymi przysługuje Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 38.

Mianowanie urzędników wymiaru sprawiedliwości dokonuje się na zasadach obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej, a to w pierwszych 5 latach po wysłuchaniu wojewody.

Art. 39.

Ustawa śląska ustanowi w miejsce sądów niemieckich i pruskich, a względnie austriackich, które nie są sądami zwyczajnymi, sądy administracyjne z właściwością aż do uedhostajnienia danego prawodawstwa dla całej Polski.

Celem bezzwłocznego utworzenia śląskiego trybunału administracyjnego wyda Tymczasowa Rada Wojewódzka stosowne przepisy przejściowe.

VI. Przepisy końcowe.

Art. 40.

Od chwili przyznania Polsce Śląska Cieszyńskiego aż do objęcia kraju przez Polskę na Górnym Śląsku — rządzić będzie na Śląsku Cieszyńskim Komisja tymczasowa, złożona z komisarza rządowego, z jego zastępcy i z 5 członków, mianowanych przez Radę Ministrów, Komisarza i jego zastępcę mianuje Naczelnik Państwa na wniosek Rady Ministrów.

Od chwili przejęcia władzy na Górnym Śląsku przez Rzeczpospolitą obejmą zarząd administracyjny województwa śląskiego zamianowani na wniosek Rady Ministrów przez Naczelnika Państwa wojewoda i jego zastępcę i Tymczasowa Rada wojewódzka, złożona z 20 członków, mianowanych przez Radę Ministrów. Z tych 20 członków pochodzić będą $\frac{3}{4}$ z Górnego Śląska, a $\frac{1}{4}$ ze Śląska Cieszyńskiego. Mianowanie nastąpi na wniosek wojewody z uwzględnieniem miejscowych potrzeb administracyjnych, gospodarczych i narodowościowych tak polskich, jak i niemieckich.

Czynność tymczasowej Rady wojewódzkiej ustaje z chwilą ukonstytuowania się Rady wojewódzkiej, co nastąpić winno najpóźniej w 2 tygodnie po zebraniu się Sejmu śląskiego.

Art. 41.

W ciągu pierwszych 10 lat od chwili objęcia Śląska przez Polskę nominacja wszystkich urzędników, których nie mianują lub nie wybierają władze lub instytucje śląskie, nie może nastąpić bez wysłuchania wojewody.

Art. 42.

Niniejsza ustawa konstytucyjna uchyla wszelkie dotychczasowe przepisy, sprzeczne z jej postanowieniami.

Art. 43.

Wykonanie niniejszej ustawy należy do Prezydenta Ministrów.

Art. 44.

Ustawa, zmieniająca niniejszą ustawę konstytucyjną, a ograniczająca prawa ustawodawstwa lub samorządu śląskiego (artykuły 1, 4 do 12, 13 do 33, 36 do 42 i 44) wymagać będzie zgody sejmu śląskiego.

Art. 45.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem objęcia województwa śląskiego przez Rzeczpospolitą Polską.